

A Fővárosi Ítéltábla dr. Dulin Zsolt ügyvéd (fél címe 1) által képviselt I. rendű felperes neve (I.rendű felperes címe) I. rendű, II.rendű felperes neve (II.rendű felperes címe) II. rendű felperesnek, dr. Németh L. Zsolt ügyvéd (fél címe 3) által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű, ... jogtanácsos által képviselt III.rendű alperes neve (III.rendű alperes címe) II. rendű alperes ellen, sajtó-helyreigazítás iránt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2012. július 13. napján meghozott, 69.P.21.105/2012/16. számú ítélete ellen a felperesek részéről 18. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és kötelezi az I. rendű alperest, hogy az általa szerkesztett ... internetes újság ...-án megjelent „...” című cikkel azonos módon 30 napig, de legalább a sérelmezett cikk elérhetőségével azonos ideig a sérelmezett cikkel azonos helyen tegye közzé a következő közleményt

„Helyreigazítás:

A ...-án megjelent „...” című cikkünkben valótlanul híreszteltük, hogy ... szerződését felmondta az ..., és elbocsátása ellenzéki megmozduláson való részvétel miatt, politikai diszkrimináció alapján történt, és ezzel bebizonyosodott volna, hogy az ... kirekesztő ideológiák hirdetője és gyakorlója."

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy az általa szerkesztett ... internetes újság ...-án megjelent „...” című cikkel azonos módon 30 napig, de legalább a sérelmezett cikk elérhetőségével azonos ideig a sérelmezett cikkel azonos helyen tegye közzé a következő közleményt

„Helyreigazítás:

A ...-án megjelent „...” című cikkünkben valótlanul híreszteltük, hogy ... szerződését felmondta az ..., és elbocsátása ellenzéki megmozduláson való részvétel miatt, politikai diszkrimináció alapján történt, és ezzel bebizonyosodott volna, hogy az ... kirekesztő ideológiák hirdetője és gyakorlója."

Továbbá arra is kötelezi a II. rendű alperest, hogy az általa szerkesztett ... internetes újság ... napján megjelent „...” című cikkel azonos módon 30 napig, de legalább a sérelmezett cikk elérhetőségével azonos ideig a sérelmezett cikkel azonos helyen tegye közzé a következő közleményt

„Helyreigazítás:

A ... napján megjelent „...” című cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy ... színművészt bevallottan politikai okok miatt bocsátotta el az”

Kötelezi az I. és II. rendű alpereseket, hogy személyenként 15 napon belül a felpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak fizessenek meg 45.000 (Negyvenötezer) forint + áfa - 45.000 (Negyvenötezer) forint + áfa együttes első- és másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 84.000 (Nyolcvannégyezer) forint - 84.000 (Nyolcvannégyezer) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság a felperesek keresetét elutasította. Egyetemlegesen kötelezte a felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg az I. és II. rendű alpereseknek személyenként 80.000 - 80.000 forint perköltséget és a Magyar Államnak külön felhívásra 72.000 forint le nem rótt kereseti illetéket.

Az elsőfokú bíróság ítéletében ismertette a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 342. § (1) és (2) bekezdéseit, 343. § (1) bekezdését, valamint utalt a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 2. és 4. §-aira.

Kifejtette, hogy a per tárgyát képező sajtóközlemények azon kitétele, hogy a felperesek ...t a színházból kirúgták valós tényeken alapul, mert maga a II. rendű felperes is elismerte, hogy a jövőben nem kívánja a korábbi formában alkalmazni a színművészt. Az, hogy munkajogilag a kérdést még nem rendezték, a II. rendű alperes kifejezésre juttatott szándékát nem érinti, mely szerint állandó szerződést nem kíván kötni ...al. A kirúgás valós tartalma azt jelenti, hogy a korábbiaknak megfelelően nem kívánja foglalkoztatni a művészt, ezért a sajtóközlemény valótlanúságot nem állított. Elfogadta ... tanúvallomását, és nem volt oka arra sem, hogy kétségbe vonja az internetes napló tartalmát.

Hangsúlyozta, hogy az ezeken túlmenő cikkben megjelent közlemény politikai véleménynyilvánításnak minősül, a sajtóközlemény nem lépte túl a szabad véleménynyilvánítás jogilag kijelölt határait, és az erőteljes kritika is megengedett, ha az nem becsmérlő, öncélú vagy gyalázkodó.

Elfogadta azt az alperesi érvelést is, hogy az ... vezetésével kapcsolatosan köztudomásúlag politikai vita alakult ki, amely a közérdeklődés középpontjába került. A II. rendű felperes közszereplőnek is tekinthető, mert a politikai közvéleményt feladatszerűen alakítja, mint a színház igazgatója, ezért több kritikát köteles eltűrni, mint egy átlag állampolgár.

A perköltségről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperesek nyújtottak be fellebbezést, melyben kérték az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereseti kérelemnek megfelelő döntés meghozatalát.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolására utalva rámutattak, hogy a Kúria a PK 12. számú állásfoglalásában nem azt állapította meg, hogy a politikai vita, vélemény egyáltalában nem lehet tárgya sajtó-helyreigazítási pernek, hanem azt, hogy önmagában nem lehet. Jelen ügyben nem politikai vitáról volt szó, hanem

arról, hogy ...t kirúgták-e vagy sem, illetőleg egy színház tevékenységéről. Álláspontjuk szerint egy színház politikai vitában nem is állhat, mert más a társadalmi rendeltetése.

A per tárgyát képező sajtóközleményeket nem lehetett politikai véleménynek tekinteni. A sérelmezett közleményeknek a „bebizonyosodott”, „felmondta”, „elbocsátották”, „bevallottan” szavait csak állításként lehet értelmezni a magyar nyelv grammatikai szabályai szerint. Az alperesek cikkeinek kifogásolt részei ezért nem értékítéletek, hanem tényállításoknak tekinthetők. Kifejtették, hogy eseti döntés alapján egyébiránt az újságírói véleménnyel szemben is lehet helye helyreigazításnak, ha a vélemény valótlan tényen alapul, vagy való tényt hamis színben tüntet fel. Abban az esetben, hogy ha az írás sajtótájékoztatást közöl, a nyilatkozattal érintett álláspontját is be kell szerezni a sajtónak, ezért a jelen üggyel összefüggésben a többi résztvevőt, azaz II.rendű felperes neveöt és ...ot is meg kellett volna kérdeznie az alpereseknek, mert az egyoldalú ismertetés is jogsértő lehet.

Kifejtették, hogy a „kirúgták” kifejezés nem egyenlő azzal, hogy a színigazgató a jövőben nem kívánja a színészt a korábbi formában alkalmazni. A kíváncsalom egy jövő idejű cselekményre vonatkozó elképzelés, míg a kirúgás egy múlt idejű befejezett cselekmény. A más formában való alkalmazás nem ugyanaz, mint megválni valakitől, és más a szándék, illetőleg egy megtörtént esemény. Álláspontjuk szerint a beszélgetésből a kirúgásra irányuló szándék sem volt következtethető, az munkajogilag értelmezhetetlen, az elbocsátásnak és a felmondásnak kógens szabályai vannak. A darabszerződés felajánlása nem értelmezhető kirúgásnak. A kirúgás a köznap értelemben az, ha valakitől megválnak, valakit elküldenek. Sajtó-helyreigazítási perben az nem vizsgálható, hogy ki mit gondol egy szituációról, hanem a kifogásolt cikkben szereplő szavakat, közléseket kell vizsgálni olyan szempontból, hogy azok a közlés idején megfeleltek-e a valóságnak, avagy sem. Azok a közlések, hogy bevallottan ideológiai okok alapján rúgták ki a színészt, illetve az I. rendű felperes kirekesztő politikai ideológiák hirdetője és gyakorlója, továbbá valamilyen rendezvényen való részvétele miatt rúgták ki ...t, nem felel meg a valóságnak, ezek valóságtartalmát az alperesek nem bizonyították.

Kitértek arra, hogy ...al jelenleg is határozatlan idejű szerződése áll fenn az I. rendű felperesnek, így nem is kell, de nem is tud állandó szerződést kötni vele a színház. Álláspontjuk szerint irreleváns jelen perben annak vizsgálata, miszerint az ... vezetésével kapcsolatosan politikai vita alakult-e ki, mert az alpereseket ez sem jogosítja fel arra, hogy valótlan tartalmú közleményt híreszteljenek, és abból valótlan tartalmú következtetéseket vonjanak le. Úgyszintén közömbös az, hogy a II. rendű felperes közszereplő-e, ha a személyét érintő közlemény valótlan tartalmú, vagy a tényeket hamis színben feltüntető, mert ilyen esetben sajtó-helyreigazításnak van helye. Megjegyezték, hogy a kijelentések elsősorban nem a II. rendű felperesre, hanem az I. rendű felperesre vonatkoztak, ugyanakkor nem kritikaként értelmezhetőek.

Az I. rendű alperes nem terjesztett elő fellebbezési ellenkérelmet.

A II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

Kiemelte, hogy egy rendkívül átpolitizált kérdésről tájékoztattott a kifogásolt cikkekben. A II. rendű felperes pályázatával kapcsolatosan korábban jelentős közéleti vita alakult ki. ... naplójában közreadottak alapján lehetett arra következtetni, hogy a színészt a továbbiakban nem kívánják foglalkoztatni, részére lényegében alkalmi munkát kínáltak. A köznap értelemben használt kifejezésekkel lehetett a felperesek által sérelmezett módon tájékoztatni a kialakult helyzetről.

A fellebbezés alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltakkal nem értett egyet, ezért ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint megváltoztatta.

A sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. § (1) bekezdése szerint, ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tényt állítanak, híresztelnek, vagy vele kapcsolatban való tény hamis színben tüntetnek fel, követelheti olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállítása valótlan, illetőleg megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez képest melyek a való tények.

A Fővárosi Ítéltábla több, a felperesek által kezdeményezett, hasonló tárgyú jogvitában (Pf.20.921/2012, Pf.21.303/2012) is rámutatott, arra hogy ... nyilatkozata, illetőleg internetes naplójának tartalma önmagában a sajtó-helyreigazítási perben nem elegendő bizonyíték annak igazolására, hogy a színház, illetve annak vezetése részéről elhangzott egy olyan határozott tartalmú nyilatkozat, mely szerint a színészt a továbbiakban a teátrumban nem kívánják foglalkoztatni. Az alpereseknek a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján kétséget kizáróan kellett volna az általuk megjelentett tényt igazolni. A másodfokú bíróság az elsőfokú határozatban, illetve a fellebbezésben foglaltak alapján megjegyzi, hogy a kifogásolt alperesi sajtóközlemények nem alkalmazták a „kirúgás” kifejezést ...al kapcsolatban, ezért ennek tényleges tartalmát sem kellett értelmezni a jelen jogvita eldöntéséhez.

Az alperesi vitatott közlések szerint a színművészt elbocsátották, illetve szerződését felmondták. A másodfokú bíróságnak hivatalos tudomása van arról, hogy ... határozatlan időre kötött szerződését a színház a perek időtartama alatt sem mondta fel, és ezzel kapcsolatosan megfelelő alperesi cáfolat, sem egyéb ismeret nem áll rendelkezésre. Ilyen körülmények között valótlan volt az I. és II. rendű alpereseknek azon tartalmú közlése, hogy a felperesek a színész szerződését megszüntették volna a színháznál. Az írásokban alkalmazott szóhasználat kizárólag ennek az értelmezésnek feleltethető meg. Tekintettel arra, hogy a valótlan közlés mindkét alperesi cikk tartalma szerint egy politikai párt prominensétől származott, az alperesek a jogsértést a híresztelés magatartásával valósították meg.

Osztotta a másodfokú bíróság a felperesek fellebbezésében foglalt azon kitétel, mely szerint a PK 12. számú állásfoglalás III. pontja nem teljes egészében zárja ki a véleménynyilvánításokkal kapcsolatos sajtó-helyreigazítás elrendelését. Abban az esetben, ha a véleményalkotás téves, vagy valótlan alaphoz származik, és ennek eredményeképpen a valóságot eltorzítja, a helyreigazításnak helye lehet.

Jelen esetben mivel a színművész elbocsátására ténylegesen nem került sor, nem lehetnek alaposak azok a következtetések sem, mely szerint valamiféle politikai diszkrimináció, vagy politikai ok lett volna az alapja a ténylegesen meg nem valósult jogviszony megszűnésének. Szintén a kiinduló tény aaptalansága miatt nem lehetett okszerű következtetés az a közlés sem, hogy az I. rendű alperes kirekesztő ideológiák hirdetője és gyakorlója.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a felperes keresete szerint helyreigazításra kötelezte az I. és II. rendű alpereseket. A másodfokú bíróság a helyreigazítások szövegezésekor figyelemmel volt a PK 15. számú állásfoglalásra is, és a helyreigazítást a felperesi kereset keretei között rendelte el.

A felperesek fellebbezése eredményre vezetett, ezért az alperesek kötelesek viselni a felperesek első- és másodfokú perköltségét a Pp. 239. §-ának utaló szabálya és a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint.

Kötelesek viselni továbbá az alperesek a le nem rótt kereseti és fellebbezési illetéket is a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint.

Budapest, 2012. november 22.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

. Kisbán Tamás s.k.. Farkas Mária s.k.
előadó bíró bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő